

Imm. 230-mut akissuteqaatip akuerineqarnisaa: Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiata Savalimmiuni, Islandimi Kalaallit Nunaannilu Naalakkersuisunut kaammattuutigaa imaani pisuussutini uumassusilinni mikroplasteqassutimik kiisalu atlantikup avannaata imartaani plastikkinik mingutsitsinerup qanoq siammartigisimaneranik misissuinerinik aallartitseqqullugit. Misissuinerup inernerisa 2018-imi Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiannut saqqummiunneqarnissaat kissaatigineqarpoq.

(Aallartitat siulittaasuat Vivian Motzfeldt)

Akissuteqaat

(Pinnortitamut, Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Naalakkersuisuniit Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiup inassuteqaataanut nr. 3/2017-imut Inatsisartut taperseeqqullugit siunnersuummut qujavugut.

Plastikkinik mingutsitsinerup aallunneqarnissaata pingaaruteqarneranut Naalakkersuisut isumaqataapput. Misissuinerinik, Kalaallit Nunaata eqqaani plastikkinik mingutsitsinerup annertussusianik paasiniaanissamik siunertaqartunik ingerlatsisoqareerpoq.

Tassalu Pinnortitaleriffik Imaani Eqqakkanik Tulleriiaraluni Misissuinerinik suliamut, SUMAG-imik taaneqartumut peqataavoq. Plastikkinik inuit eqqagaannit sinerissatsinnut tipisartut 80%-inut SUMAG-imut suliniummi naliliiffigineqarput. Eqqakkat nunami illoqarfinnut qanittuneersuusarput, aammalu immami umiarsuit angallannerini aalisarnermilu pisarlutik.

SUMAG-imi misissuinerit takutippaat, imaani eqqakkat amerlanersaat najukkani mingutsitsiviusuneertartut. Misissuinerini ilaatigut Sisimiut eqqaanni immap naqqani mikroplastinik uuttuisoqarpoq. Mikroplasteqassuseq illoqarfinni qaninnerpaani annertunerpaasartuq misissuinerit takutippaat. Tassalu plastikkit annertunerusumik najukkani mingutsitsiviusuneertarput, taakkunangalu annikitsuinnaat immap sarfaanit ingerlanneqartarlutik. Aamma SUMAG-imi Kalaallit Nunaanni timmiakuluit 70-it aqajarormiui misissorneqarput. Timmissat taakku 80%-ii sinnerlugit plastikkinik aqajarormioqarput.

Ilisimatusarnermi suliniut alla, PlasArc Aarhus Universitetimit suleqataaffigineqarpoq. Suliniummi PlastArc-imi aalisakkat, uumasut immap naqqaniittut aammalu Kalaallit Nunaanni Svalbardimilu immap naqqani uumasut mikroplasteqassusii misissuiffigineqarput. Misissuinerit Nunani Avannarlerni Ministerit Siunnersuisooqatigiivinit aningaasalersorneqarput. Misissuinerit inernerisa 2019-ip aallartinnerani naqitanngorlugit saqqummiunneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq. Naalakkersuisuniit ilisimatusarfiit attuumassutillit kajumissaarneqarput, ilisimasaminnik ilisimatusarnerminnilu paasisaminnik Nunani Avannarlerni Killerni suleqatit aamma Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiat avitseqatigineqqullugit.

Naalakkersuisuniit Savalimmiuni Naalakkersuisut aamma Islandimi naalakkersuisut nunani tamalaani oqalliffiit pioreersut, soorlu nunani avannarlerni killerni, avannarlerni issittumilu siunnersuisooqatigiit suleqatigineqarluarput. Oqalliffiit taakku aqutugalugit misilittakkat ilisimasallu avitseqatigiiffiusarput. Tamatumunnga atatillugu nalunaarusiat attuumassutillit

nunat akornanni avitseqatigiiffiunissaat Naalackersuisut isumaginiarpaat. Taamatuttaaq ilisimasat nutaat nunami innuttaasunut pissarsiariuminartuunissaat Naalackersuisunit pingaartinneqarpoq.

Naalackersuisut naliliinerat malillugu immami avatangiisini plastikkinik mingutsitsineq pillugu misissuinernik nutaanik aallartitsinissamut aningaasaliisoqartariaqangilaq, ilisimatusarnermi sulianik assigiinngitsunik ingerlatsisoqareemat. Kisianni misissuinernit taakkunannga ilisimasat suleqatinut attuumassutilinnut aamma Nunani Avannarlerni Killerni Siunnersuisooqatigiinnut avitseqatigiiffiunissaat Naalackersuisunit pingaartinneqarpoq.

Taamaattumik oqaaseqaatit saqqummiunneqartut eqikkarlugit aammalu tunngavigalugit Inatsisartut inassuteqaammut tapersiissasut Naalackersuisut sinnerlugit inassutigissavara.